

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
Martinou Rýznarovou (dříve Radkovou) ve věci

žalobce: **Ing. M. K.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2023, č. j. KUZLO 63318/2023, ve věci
přestupku

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1. Spor byl o to, jestli žalobce byl v době výzvy k dechové zkoušce řidičem a jestli se odmítl podrobit dechové zkoušce o ovlivnění alkoholem, když výzvě vyhověl asi až po hodině.
- 2. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Vsetín (dále jen „městský úřad“) z 15. 5. 2023, č. j. MUVS-S 24894/2021/OSA/Vt, kterým městský úřad uznal žalobce vinným ze spáchání dvou přestupků.
- 3. Žalobce se měl úmyslně dopustit prvního přestupku tím, že 28. 11. 2021 v 9.15 h v katastru obce H. na místní komunikaci v místní části N. M. u domu č. p. X ve směru jízdy k hotelu T. se jako řidič motorového vozidla Škoda Fabia RZ X (dále jen „vozidlo“) na výzvu policisty odmítl podrobit vyšetření, zda byl při řízení vozidla ovlivněn alkoholem. Tím žalobce porušil § 5 odst. 1 písm. f) zákona o zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních

komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o silničním provozu“), a dopustil se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) téhož zákona.

4. Žalobce se měl z nedbalosti dopustit druhého přestupku tím, že v uvedeném čase a místě řídil vozidlo, které nemělo za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla nebo světla pro denní svícení. Tím žalobce porušil § 32 odst. 1 zákona o silničním provozu a dopustil se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona.
5. Městský úřad uložil žalobci za oba přestupky pokutu 25 000 Kč, zákaz řízení motorových vozidel na dvanáct měsíců a náhradu nákladů správního řízení v paušální výši 1 000 Kč.
6. **Žalobce v žalobě** namítal, že se neodmítl podrobit dechové zkoušce, jestli byl jako řidič ovlivněn alkoholem. Žalobce se totiž v rámci jednoho policejního úkonu dechové zkoušce podrobil, i když to bylo po hodině od zahájení silniční kontroly a po diskusi s policisty.
7. Žalobce dále popíral, že před silniční kontrolou řídil vozidlo. To řídila V. N. (dále také „spolujezdkyně“ nebo „svědkyně“), jak vyplývá z její svědecké výpovědi. Podle žalovaného se žalobce a spolujezdkyně před silniční kontrolou vyměnili a prokazuje to videozáznam. Ten však nic takového nezachytil. Kamera lhát nemůže.
8. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** poukázal na to, že žalobní námitky jsou stejné jako odvolací. Ke zrušení napadeného rozhodnutí není žádný důvod. Správní orgány dostatečně zdokumentovaly přestupek žalobce a jeho vinu prokázaly tak, že o ní nemohou být žádné důvodné pochybnosti.
9. **Soud přezkoumal** napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
10. **Z rozhodnutí městského úřadu o přestupku** plyne, že podle videozáznamu ze silniční kontroly žalobce policistům vysvětloval, že byl vzadu u zavazadlového prostoru, protože šel kontrolovat zadní světla vozidla a nikoli proto, že si přisedal na místo spolujezdce. Žalobce před podrobením se dechové zkoušce po policistech žádal důkaz, že byl řidičem. Výstup z kamery policejního vozidla nebyl na místě z technických důvodů možný. Žalobce podstoupil dechovou zkoušku asi po 45 minutách a až poté, co policisté vypsali všechny tiskopisy. Ty si žalobce ofotil a později na žádost obdržel kopie videozáznamů. Výpovědi policistů jako svědků jsou věrohodné a v souladu navzájem a s podklady rozhodnutí. Policisté prováděli výkon svého povolání, jsou zmocnění k dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu a je nepravděpodobné, že záměrně uváděli nepravdivé údaje a vystavili se postihu za křivé obvinění (přestupek nebo trestný čin) nebo zneužití pravomoci veřejného činitele. Policisté se nemohli splést v osobě řidiče. Jejich výpovědi jsou v souladu s videozáznamem, podle kterého žalobce nasedl na místo spolujezdce, ale nevysedal z něho. Policisté viděli vozidlo ze vzdálenosti 10-15 m. Následná dechová zkouška prokázala, že výzva v 9.41 h byla důvodná a žalobce byl ovlivněn alkoholem. Podrobení se dechové zkoušce po 45 minutách od výzvy policisty a taktizování žalobce ve snaze oddálit dechovou zkoušku není podrobení se výzvě. Městský úřad posoudil výpověď spolujezdkyně jako účelovou, aby se žalobce vyhnul sankcím.
11. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** považoval za klíčový důkaz videozáznam z kamery služebního vozidla policie. Ten prokázal, že není pravdivá verze, že vozidlo stálo na místě

delší dobu, protože na záznamu je vidět, jak se vozidlo vynořilo zpoza obzoru a zakrylo tmavou stěnu roubenky, před kterou předtím žádný pohyb nebyl. Oba policisté měli přímý výhled na čelní sklo vozidla asi po dobu deseti vteřin. Oba uvedli, že na místě řidiče seděl muž a spolujezdkyní byla žena ve výrazné růžovofialové bundě. Oba policisté neměli výhled na místo řidiče a jemu nejbližší dveře až poté, co odbočili, aby umožnili vozidlu průjezd. Policista B. viděl po celou dobu na místo řidiče, jak vystoupil a šel k zavazadlovému prostoru a spolujezdkyně přesedla na jeho místo. Na záznamu z kamery je nezřetelně vidět přesun ženy na místo řidiče. Videozáznam jasně dokládá výhledové podmínky policistů, vzdálenost policejního vozidla od vozidla žalobce, rychlost jeho vozidla, počasí, světelné podmínky a déšť se sněhem. Rozlišovací schopnosti lidského oka jsou lepší než u kamery, která nezaznamenává skutečné velikosti a detaily, jako barva bundy spolujezdkyně. Není důvod policistům nevěřit, zvláště když předsednutí osádky vozidla je ze záznamu viditelné. Není významné, že výpovědi svědků se mírně lišily. Vnímání každého člověka je jiné. Naopak, rozdíly zvyšují věrohodnost výpovědi, protože každý pospal, jak situaci vnímal a nepřejímal závěry druhého. Výpovědi policistů jsou plné detailů, na rozdíl od výpovědi spolujezdkyně, která se tím jeví i nepravdivá.

12. Výzva policisty k dechové zkoušce je neopakovatelným a neodkladným úkonem a žalobce se jí byl povinen podrobit, i když ještě nebylo prokázáno, že byl řidičem. Žalobce svým chováním jevil známky opilosti. Výzva policisty k dechové zkoušce byla opodstatněná a nikoli bezdůvodná. Žalobce podle jeho chování pochopil, co po něm policisté chtěli. Uvedená výzva je charakteristická svou neformálností a fakticitou a nemusí nutně odpovídat vnitřním předpisům, aby vyvolala následky spojené s jejím odmítnutím. Žalobce policistům neposkytl potřebnou součinnost potřebnou k provedení dechové zkoušky, a to ihned po první výzvě, což bylo fakticky odmítnutím výzvy - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) č. j. 5 As 353/2019-15. Žalobce svým chováním při silniční kontrole výrazně ztížil zjištění skutečné hladiny alkoholu v jeho krvi v době řízení vozidla. Hladina alkoholu v těle řidiče v průběhu času klesá. Zjištění konkrétní hodnoty alkoholu v dechu či v krvi je důležité pro posouzení, jestli se jedná o přestupek nebo trestný čin a podle zjištěné hladiny alkoholu se zapisují body v bodovém hodnocení řidiče. Zákonem chráněným zájmem je v daném případě zájem na hladkém průběhu kontroly včetně vyloučení toho, že řidič není ovlivněn alkoholem či jinou návykovou látkou (viz rozsudek NSS č. j. 5 As 319/2019-36).
13. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
14. Spornými otázkami bylo, **jestli bylo možné považovat žalobce za řidiče a jestli se odmítl podrobit zkoušce, zda byl při řízení vozidla ovlivněn alkoholem.**
15. Soud se nejdříve zabýval otázkou, jestli žalobce byl povinen jako **řidič vozidla** podrobit se dechové zkoušce o ovlivnění alkoholem, tj. jestli bylo možné ho v posuzované věci v době výzvy k dechové zkoušce považovat ještě za řidiče, když už neřídil. Touto otázkou se soudy opakovaně zabývaly a dospěly k závěru, že k zákonnosti výzvy k podrobení se dechové zkoušce o ovlivnění alkoholem je třeba, aby k výzvě došlo v souvislosti s řízením vozidla a není třeba, aby řidič seděl těsně před výzvou nebo v době výzvy na místě řidiče vozidla, tzv. „za volantem“ (srov. např. rozsudek NSS č. j. 3 As 7/2017-28, bod 30 a 31).
16. Opačný závěr by v obecné rovině mj. zvýhodňoval ty řidiče, kteří svoji účast v provozu na pozemních komunikacích popírají (a například při dopravní nehodě „řeší“

opuštěním místa nehody) ve snaze zbavit se odpovědnosti za takové jednání v naději, že nebudou dopadeni.

17. Dále NSS v rozsudku č. j. 2 As 130/2011-63 vyložil, že řidičem není pouze osoba, která právě řídí vozidlo či tramvaj (či jede na zvířeti). V takovém případě by např. vyšetření, zda řidič není ovlivněn alkoholem, muselo probíhat přímo za jízdy. NSS vyložil, že k tomu, aby mohla být osoba vyzvána k dechové zkoušce či vyšetření, je nezbytně nutné, aby tato osoba byla účastníkem provozu na pozemních komunikacích. Takovou osobou bude i osoba, která sice již ukončila jízdu na pozemní komunikaci, ale souvislost s provozem na pozemní komunikaci je stále ještě bezprostřední a není přetržena jinou děletrvající činností či dějem.
18. V rozsudku č. j. 9 As 62/2016-34 poté NSS stanovil jako nezbytnou podmínku k tomu, aby bylo možno uložit sankci za tento přestupek, že musí jít o výzvu k dechové zkoušce či vyšetření, o nichž se lze rozumně domnívat, že bude mít vypovídací hodnotu ve vztahu k době řízení či jízdy na zvířeti (či k době nehody, která spadá pod dobu řízení). NSS v tomto rozsudku také zdůraznil význam faktoru času s tím, že přibývajícím čas od dopravní nehody významně ovlivňuje smysluplnost výzvy a ostatně i souvislost s provozem na pozemních komunikacích.
19. V posledně citovaném rozsudku dospěl NSS k závěru, že odstup 3,5 hodiny od nehody byl v posuzované věci natolik dlouhý, že výzva policie nesměřovala již k řidiči. Tento závěr však vycházel z komplexního posouzení okolností věci vedené u NSS pod sp. zn. 9 As 62/2016. Okolnosti výzev policie ve výše uvedených věcech totiž zkoumal NSS z hlediska všeho, co se událo v čase mezi účastí řidiče v provozu na pozemních komunikacích a výzvou policie ke zkoušce na ovlivnění alkoholem.
20. NSS byl proto i ve věci sp. zn. 3 As 7/2017 toho názoru, že časové hledisko nemůže být v žádném případě jediným kritériem, které by bylo v této situaci nezbytné posuzovat. Negativním důsledkem takového přístupu by nepochybně byly situace, kdy účastník dopravní nehody bude po nějakou dobu nedosažitelný a tím zůstane bez objasnění (a bez případného potrestání) stav takového účastníka. Právě celkové zhodnocení všech okolností může zodpovědět, zda při delším časovém odstupu může být výzva policie považována za uskutečněnou v souvislosti s řízením za účelem zjištění, zda řidič při účasti na pozemních komunikacích požil alkoholické nápoje.
21. Soud v posuzované věci zdůrazňuje, že smyslem postihovaného jednání je potřeba zajistit spolupráci účastníka provozu na pozemních komunikacích se správními orgány, a to bez ohledu na to, zda se v okamžiku výzvy jedná o účastníka přímého, tj. řidiče před výzvou bezprostředně řídícího motorové vozidlo (rozsudek NSS č. j. 2 As 1/2011-60, bod 20).
22. Pokud jde o prokázání toho, že žalobce těsně před silniční kontrolou řídil vozidlo, byly tu dvě verze příběhu: žalobce tvrdil, že před silniční kontrolou vozidlo vůbec neřídil a policisté tvrdili, že žalobce si před silniční kontrolou přisedl na místo spolujezdkyně. Rozhodující pro to, k jaké verzi se správní orgány a soud přikloní, byl zejména videozáznam ze služebního vozidla, který zaznamenal vozidlo od té chvíle, kdy se objevilo na mírném kopci na horizontu. Tento videozáznam, pořízený automaticky, plně podpořil skutečnosti, které správní orgány a soud zjistily z výpovědí svědků – zasahujících policistů. Žalobce ani spolujezdkyně do zjištěného skutkového stavu nevnesli důvodné pochybnosti podle § 3 správního řádu.

23. Podle rozsudku NSS č. j. 9 As 139/2012-30 „*situace, kdy proti sobě stojí tvrzení policistů a přestupce, není neobvyklá. Správní orgán důkazy posuzuje v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, hodnotí dostupné důkazy dle svého uvážení. To však neznamená, že některý z důkazních prostředků může mít a priori vyšší váhu než jiný. Míra věrohodnosti prováděných důkazů, konzistentnost výpovědi a další okolnosti plynoucí ze specifika každé projednávané věci dají ve svém souhrnu správnímu orgánu ucelený obraz o tom, jak se projednávaná věc udála. Přitom není vždy nezbytné, aby správní orgán měl k dispozici i další důkazní prostředky, jako jsou například fotografie či jiné záznamy. Existence rozporů ve shromážděných důkazech je poměrně běžnou záležitostí. V takovém případě, kdy se správní orgán přikloní k jednomu z protichůdných tvrzení, je nezbytné, aby úvahy, které jej k tomu vedly, přezkoumatelným způsobem vyjádřil ve svém rozhodnutí a s rozpory se vypořádal (blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2006, č. j. 6 As 47/2005-84).*“
24. Těmto požadavkům v posuzované věci správní orgány dostaly. Přestupek žalobce prokázaly výpovědi svědků – zasahujících policistů, které byly ve shodě s podklady rozhodnutí a zejména **videozáznamem, na kterém je jasně vidět, jak z místa spolujezdce nikdo nevysedl a nasedl sem žalobce**, a dále byly v souladu s ostatními podklady rozhodnutí (oznámením přestupku, dvěma úředními záznamy, záznamem o dechové zkoušce, písemnou výzvou k dechové zkoušce s poučením, ověřovacím listem, kalibračním protokolem a protokolem o zkoušce analyzátoru alkoholu v dechu).
25. Žalobce podepsal pouze oznámení přestupku, záznamy z analyzátoru dechu a v písemné výzvě pouze odmítnutí odběru krve. Odmítnutí dechové zkoušky v písemné výzvě a poučení o projednávaném přestupku a následcích odmítnutí dechové zkoušky žalobce nepodepsal.
26. Na videozáznamu ze služebního vozidla policie je vidět, jak policejní vozidlo odbočilo z vozovky a vozidlo žalobce zastavilo. Z pohledu kamery ve služebním vozidle policie (uprostřed palubní desky) je vidět část vozidla žalobce (více než polovina) zepředu (s místem spolujezdkyně) a druhá část (necelá polovina, s místem řidiče) je po zastavení vozidel zakrytá lesem. Není jasně vidět, že si spolujezdkyně přesedá na místo řidiče, i když tomu napovídá pohyb ve vozidle. Naopak je ale úplně zřetelně vidět, jak se otevírá a zavírá kryt zavazadlového prostoru (kufru – páté dveře). Je jednoznačně vidět, jak žalobce přichází od zadní části vozidla a sedá si na místo spolujezdkyně (vedle řidiče). Potom se vozidlo rozjede k policejnímu vozidlu a na místo silniční kontroly. Podle videozáznamu bylo 28. 11. 2021 v 9.15 h světlo a okolí obou popsanych vozidel je zasněžené. Viditelnost byla výborná. Proto lze uvěřit výpovědím policistů, že do vozidla žalobce mohli dobře vidět.
27. Obecně lze policistu považovat za nestranného svědka (tj. nikoliv nutně věrohodnějšího), neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného (srov. rozsudek NSS č. j. 4 As 19/2007-114). To plyne ze skutečnosti, že policisté jsou úředními osobami a nemají za normálních okolností na výsledku přestupkového řízení zájem (srov. rozsudek NSS č. j. 7 As 83/2010-63). Posouzení věrohodnosti výpovědi policistů je ovšem součástí hodnocení důkazů v každém konkrétním případě, při němž je třeba vzít v úvahu všechny okolnosti případu, a nelze automaticky výpovědi policistů přiznávat větší věrohodnost než výpovědím jiných svědků.
28. Oproti tomu je přirozené, že osoba, které hrozí postih za přestupek, není ve své věci nestranná a je u ní pochopitelné, bude-li tvrdit pouze takové skutečnosti, které jsou jí ku prospěchu. Totéž potom může platit i pro osoby, které jsou osobě podezřelé

ze spáchání přestupku blízké či jsou k ní v jistém postavení závislosti (srov. rozsudek NSS č. j. 9 As 139/2012-30).

29. Žalobce není vázán povinností mluvit pravdu a platí zde zásada zákazu sebeobviňování. Proto se jeho verze, že spolujezdkyně řídila, měla zamlžená okna, blikalo jí něco na obrazovce, na kterou neviděla, a on jí ze zavazadlového prostoru podával čisticí prostředky, jevila jako smyšlená a nebyla prokázána žádným důkazem. Žalobce přitom při silniční kontrole podle videozáznamu tvrdil, že šel do zavazadlového prostoru kontrolovat, proč nesvítí světla (což bylo málo uvěřitelné a žalobce to nijak neobjasnil ani později). Žalobce měl motivaci tvrdit, že nebyl řidič, protože mu hrozil postih, včetně zákazu řízení motorových vozidel. Ostatně, dechová zkouška prokázala přítomnost alkoholu v jeho těle 0,52 promile v 10.25 h a 0,56 promile v 10.31 h, čehož si zjevně byl žalobce vědom.
30. V posuzovaném případě nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by zpochybňovaly nestrannost policistů. Policisté žalobce neznali. Ze správního ani soudního spisu nevyplynou žádné skutečnosti, které by svědčily o nekorektním či šikanózním jednání policistů. To netvrdil ani žalobce nebo spolujezdkyně.
31. Spolujezdkyně přisedala podle videozáznamu tak, že přitom nespustila zvukové zařízení – klakson (jako tomu bylo v případě podle rozsudku NSS č. j. 4 As 216/2016-34, bod 34).
32. Z podkladů rozhodnutí vyplývá, že asi v 9.13 h policisté uviděli vozidlo žalobce a přisedání dvou členů osádky vozidla a krátce poté zahájili silniční kontrolu. Dechové zkoušky proběhly podle výtisku z analyzátoru dechu v 10:25 h a 10:31 h. Z podkladů rozhodnutí se podává, že časový odstup od výzvy činil více než hodinu. Splnění výzvy k dechové zkoušce po takové době soud shledal jako odmítnutí výzvy k dechové zkoušce v době, kdy policista výzvu učinil. Množství alkoholu v těle žalobce bylo zcela jistě jiné než v době, kdy vozidlo řídil (podle znaleckého posudku ve věci zdejšího soudu sp. zn. 72 A 29/2023 pokles hladiny alkoholu v krvi u zdravého člověka při hladinách alkoholu v krvi do dvou g/kg je stanoven jako faktor beta na 0,12-0,20 g/kg za hodinu – srov. bod 22 rozsudku). Podle tohoto faktoru mohl žalobce mít v těle hodinu před dechovými zkouškami hodnoty alkoholu v těle až 0,76 g/kg a v době řízení vozidla ještě více.
33. Smyslem a účelem skutkové podstaty projednávaného přestupku je zajištění spolupráce se správními orgány tak, aby zjistily skutkový stav bez důvodných pochybností. K uznání viny nevede zjištění, že řidič požil alkohol, ale neuposlechnutí výzvy k podrobení se zkoušce. Otázka, zda je řidič alkoholem ovlivněn a jestli jsou jeho schopnosti natolik sníženy, že ohrožuje životy, zdraví a majetek ostatních i své vlastní, není pro tento přestupek významná a posuzuje se u jiné skutkové podstaty.
34. O tom, že žalobce požil alkohol před jízdou a byl ve fázi odbourávání a nikoli vstřebávání, svědčí sestupný trend alkoholu v dechu (srov. rozsudek NSS č. j. 5 As 288/2022-22).
35. Soud ověřil ze správního spisu z protokolu o výpovědi svědka prap. M. P. z 26. 5. 2022 následující: svědek objasnil, že měli podle instruktáže kontrolovat vjezd motorových vozidel do oblasti zákazu vjezdu. U partyzánského pomníku potkali vozidlo, které nemělo rozsvícená světla a seděli v něm muž a žena. Vozidlo dál před nimi zastavilo a bylo vidět, jak se zavřely dveře zavazadlového prostoru, žena přisedla z místa spolujezdce na místo řidiče a muž od zadní části vozidla přišel a sedl na místo spolujezdce. Žalobce stále tvrdil, že nebyl řidič a dechové zkoušce se na výzvu nepodrobil. Dechová zkouška u spolujezdkyně byla negativní. Policisté konzultovali věc s operačním střediskem a pak znovu vyzvali

žalobce k dechové zkoušce případně odběru krve. Výzvy byly zaznamenány na kameru. Žalobce stále někomu telefonoval, odmítal dechovou zkoušku a odběry a požadoval, aby mu ukázali záznamy z kamery z vozidla, kde je vidět, že řídí vozidlo. Žalobce stále nechtěl pochopit, že video nejde přehrát a že ho zašlou městskému úřadu. Policisté mu znovu opakovali, že ho viděli vozidlo řídit. Žalobce šel znovu telefonovat a asi po hodině řekl, že se zkoušce podrobí.

36. Svědek prap. R. B. 25. 5. 2022 vypověděl, že starosta si stěžoval, že se z rozcestí T. směrem k rozhledně M. se porušuje zákaz vjezdu a žádá o kontroly. S kolegou viděli shora jet vozidlo žalobce, které nesvítilo, a když je osádka uviděla, zastavilo. Policisté objasnili, že vozidlo nechtěli zastavovat, jen probliknout, ať rozsvítí světla. Z vozidla vystoupil muž, otevřel zavazadlový prostor. Na místě spolujezdce seděla slečna, která si přesedla na místo řidiče a muž si sedl na její místo spolujezdkyně. Kolega řekl svědkovi: „Viděls to taky?“ Proto vozidlo zastavili, za volantem seděla slečna. Začala diskuse, která trvala asi hodinu a půl. Slečna měla doklady i dechovou zkoušku v pořádku. Žalobce dostal asi pět výzev a stále tvrdil, že nebyl řidič. Žalobce asi hodinu protelefonoval. Až všechno vyfotili a sepsali, řekl, že je ochoten se výzvě podrobit.
37. Soud ověřil z výpovědi spolujezdkyně, že po poučení tvrdila, že celou dobu řídila ona a více se k tomu nechtěla vyjadřovat. Svědkyně nesdělila žádné podrobnosti k zjištěnému přestupku, zejména neuvedla, proč byl otevřený zavazadlový prostor a proč žalobce přišel od zadní části vozidla a proč si sedl na místo vedle řidiče, když z něho nevystoupil. Svědkyně mohla výpověď odmítnout, protože je osobou blízkou – to však neučinila, i když ji městský úřad o tomto důvodu poučil (viz č. l. 24). Svědkyně při silniční kontrole podle videozáznamu vehementně bránila žalobce, ale při podání svědecké výpovědi se omezila na lakonické konstatování, že byla řidič a neobjasnila vůbec nic. Přitom spolujezdkyně jako svědkyně byla poučena, že je povinna vypovídat pravdu a o tom, že jako osoba blízká vypovídat nemusí, a to podle § 55 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Městský úřad svědkyni poučil i o následcích křivé výpovědi [§ 2 odst. 2 písm. e) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích a § 184 trestního zákoníku]. Městský úřad ve Frýdku-Místku jako dožádaný správní orgán jí další otázky nekladal. Svědkyně ve výpovědi neuvedla žádné detaily, žádný popis situace a žádné objasnění. Soud hodnotil výpověď spolujezdkyně tak, že měla velmi nízkou vypovídací hodnotu a omezila se na strohé tvrzení, že po celou dobu řídila ona, aniž by cokoli vysvětlila a dále odmítla vypovídat. Taková výpověď nebyla důvěryhodná. Výpověď svědkyně byla po porovnání jejího obsahu s prokázaným skutkovým stavem a videozáznamem bezcenná.
38. Žalobce do protokolu 22. 2. 2023 řekl, že spolujezdkyně si stěžovala, že jí něco bliká na obrazovce a že tomu nerozumí, tak zastavili, on šel pro „hadr do kufru“, aby jí otřel zamlžená okna. Žalobce policistům vysvětloval, že nebyl řidič, ale jen spolujezdec. Pak věc konzultoval s bratrem policistou, který řekl, že se má podívat na videozáznam, že jde stáhnout do deseti minut.
39. Policista B. ve svědecké výpovědi 15. 3. 2023 k dotazu žalobce, jestli při výzvách při silniční kontrole šlo o jeden policejní úkon, odpověděl, že ano. K dotazu žalobce, jestli může potvrdit, že žalobce výslovně neřekl, že odmítá dechovou zkoušku, svědek řekl, že se tam hodinu dohadovali.
40. Policista P. ve svědecké výpovědi 15. 3. 2023 potvrdil, že jasně viděli, že na místě spolujezdce byla žena v bundě růžovofialové barvy a na místě řidiče byl muž. Ve vozidle byly pouze dvě

osoby – žalobce a spolujezdkyně. Z kamerového záznamu je vidět otevření zavazadlového prostoru a nasednutí žalobce na místo spolujezdce. On však z tohoto místa neodešel. Na místo řidiče viděl kolega B., který potvrdil, že na místě řidiče byl muž a ne žena. Svědek znovu potvrdil k dotazu žalobce, jestli výslovně odmítl dechovou zkouškou, že ho k ní opakovaně vyzývali, jako řidič měl povinnost se zkoušce podrobit, ale z jeho jednání bylo patrné, že se dechové zkoušce podrobit nechce, vymlouval se, že není řidič a není povinen se zkoušce podrobit. K dotazu žalobce, jestli se jednalo o jeden policejní úkon, při kterém došlo k výzvě k podrobení se dechové zkoušce, svědek řekl, že ano. Na dotaz žalobce, jestli je v zákoně a pokynech policejního prezidenta č. 300/2020 a č. 2/21 uvedeno, do kdy se musí řidič podrobit dechové zkoušce, svědek sdělil, že žalobce úmyslně oddaloval dechovou zkoušku, které se podrobil asi po 45 minutách nebo později.

41. Soud shodně se správními orgány uvěřil svědeckým výpovědím policistů. Mimoto žalobce v časech 9:43 a 10:07 hodin na videozáznamech policie sám tvrdil, že si přisednul. Žalobce ani svědkyně V. N. nevysvětlili, jak je možné, že policisté viděli – a videozáznam také prokázal, že dveře u místa vedle řidiče (dveře spolujezdce na předním sedadle) se vůbec neotevřely předtím, než je otevřel žalobce a nasedl na místo vedle řidiče vozidla. Žalobce slovně sice neuvedl na opakované výzvy policistů při silniční kontrole od 9.15 h do 10.24 h, že se odmítá podrobit dechové zkoušce, ale jeho chování a neustálé zdůvodňování, že nebyl řidič, vyjadřovalo úplný opak. Žalobce neustále podmiňoval podrobení se dechové zkoušce tomu, aby mu policisté ihned prokázali videozáznamem, že byl řidičem vozidla. Žalobce byl však v průběhu silniční kontroly podle videozáznamu nervózní, neustále si oblékal a vysvlékal rukavice a nedokázal se vyjádřit při některých odpovědích a argumentech. Žalobce obvinil policisty, že lžou, když tvrdí, že byl řidič. Spolujezdkyně žalobce několikrát usměrňovala.
42. K popisu událostí policisty je třeba dodat, že je notoriitou, že pozorovací a rozlišovací schopnost lidského oka násobně převyšuje možnosti běžných technických prostředků, jakým je videokamera (viz rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 19 A 4/2023-49, bod 11, nebo usnesení Nejvyššího soudu č. j. 8 Tdo 1046/2022-270).
43. Tvrzení žalobce ani jakákoli jiná okolnost, kterou správní orgány v řízení zjistily, nevnesly do zjištěného skutkového stavu důvodné pochybnosti.
44. Právně je bezvýznamné, jestli se žalobce podrobil výzvě policisty k dechové zkoušce po 45 minutách nebo po hodině.
45. Žalobce tím, že se fakticky odmítl podrobit dechové zkoušce bezprostředně po výzvě policisty, bez zbytečného odkladu, porušil § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, podle kterého řidič je povinen podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Žalobcem tím, že odmítl vyhovět opakovaným výzvám policisty k podrobení se vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Jedinou podmínkou stanovenou zákonem pro podrobení se vyšetření na ovlivnění alkoholem je samotná výzva policisty (např. rozsudek NSS č. j. 6 Aps 3/2011–63 nebo č. j. 6 As 276/2014-61). Ta byla v daném případě opakovaná, jak prokázaly nahrávky a výpovědi policistů. Z videozáznamu 8019187_10025020211128094002_0090.mp4 se podává, že policisté vyzvali žalobce k dechové zkoušce třikrát – v časech záznamu 9:41 h, dvakrát v 9:42 h a v 9:43 h se žalobce

zeptali „Chcete jít na krev?“. Soud upřesňuje, že začátek silniční kontroly je zaznamenán pouze na záznamu z kamery vozidla bez zvuku a ozvučené videozáznamy jsou až z pozdější fáze kontroly, proto jsou se zvukem jen tři výzvy k dechové zkoušce. Soud uvěřil policistům, že první výzva k dechové zkoušce proběhla po zastavení vozidla v 9.15 h a bylo jich asi pět, protože podle videozáznamu ze služebního vozidla policisté diskutovali se žalobcem už po zastavení vozidla.

46. Jak již poukázal na podobný případ žalovaný v napadeném rozhodnutí (rozsudek NSS č. j. 5 As 353/2019-15), NSS vyslovil právní názor, že je třeba se výzvě ke zjištění ovlivnění alkoholem podrobit ihned, bezprostředně po výzvě a nikoli s prodlevou 45 minut jako v řešené věci. NSS uvážil, že *„opačný přístup, tj. že by si přestupce mohl své výroky posléze kdykoliv až do konce policejní kontroly „rozmyslet“, by vedl k absurdním situacím, kdy by přestupce mohl účelově obcházet postup kontroly a vymýšlet si různé kličky, přičemž by mohl např. půl hodiny po započetí kontroly požadovat fakticky „obnovení“ kontroly tím, že by se uvolil podstoupit její první krok, který původně (klidně i opakovaně) odmítl. V případě testování hladiny alkoholu v krvi by navíc takový postup mohl vést k praktickému vyloučení možnosti alkohol v krvi prokázat, ačkoliv řidič v okamžiku započetí kontroly alkohol v krvi přítomen měl. Takový výklad zákona zcela jistě není v souladu s účelem zákona.“* NSS poznamenal, že výsledky vyšetření po uplynutí delší doby nejsou relevantní (nemají význam). Přestupek žalobce byl dokonán a teprve po uplynutí 45 minut žalobce uvolil, že se dechové zkoušce podrobí. Stejně jako v dokazované věci žalobce porušil zájem společnosti na zjištění jeho ovlivnění alkoholem, což je s ohledem na zákonem přepokládanou sankci za toto jednání zájem významný.
47. Jak opakovaně vyslovily Ústavní soud a správní soudy, občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným, a to zákonným způsobem. Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod, ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechli nebo neuposlechli (viz usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 263/97, U 1/10 SbNU 335).
48. O šikanózní jednání policistů nešlo, kontrola nebyla rozsáhlá a horlivá, naopak trvala dlouho a policisté umožnili žalobci nadstandardně dostatek času pro pochopení výzev a zajištění právní pomoci.
49. Závěrem soud shrnuje, že žalobce byl řidičem krátce před silniční kontrolou (v řádu několika málo minut). Policisté proto vyzvali žalobce k dechové zkoušce o ovlivnění alkoholem v bezprostřední souvislosti s jeho účastí v silničním provozu. Žalobce opakovaně výzvy policistů neuposlechl a neumožnil bezprostředně po řízení vozidla zjistit, jestli byl ovlivněn alkoholem. Žalobce nenavrl a nepředložil žádný důkaz, který by jeho verzi příběhu prokázal nebo mohl prokázat. Odmítnutí dechové zkoušky žalobcem bylo provedeným dokazováním postaveno najisto. V postupu městského úřadu a žalovaného soud neshledal vady a rozhodnutí shledal jako souladné se zákony a mezinárodními smlouvami. Správní orgány v souladu se zákony a mezinárodními smlouvami zjistily skutkový stav, vybraly právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily skutkové a právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Přezkoumávaný proces byl souladný se zákonem a oba správní orgány svá rozhodnutí řádně odůvodnily. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.

50. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Olomouc 28. února 2025

Martina Rýznarová v. r.
samosoudkyně